

Kuukkaanseudun erän viisi vuosikymmentä 1961 - 2011

**Sauli Kuha
2011**

Kuukkaanseudun erän viisi vuosikymmentä

1960 –luku

Kuukkaanseudun erän historiaa ja sen viittä vuosikymmentä tarkasteltaessa on syytä ensin piirtää kuvaa siitä yhteiskunnasta ja niistä olosuhteista, joissa elettiin seuran perustamisen aikoihin. Suurin osa seuran jäsenistä ja seuran alueella nyt asuvista ihmisistä on syntynyt 1960 -luvun jälkeen eikä heillä ole henkilökohtaista muistikuvaa viiden vuosikymmenen taakse.

1960 –luvun alussa Kuukasjärven ympäristie oli rakenteilla, mutta paikoin vielä vanha kärrytie palveli kylän sisäistä liikennettä talosta taloon. Kuusijärvelle ei ollut tieyhteyttä muualta kuin kärrytie Petäjästä Kuusijärven ”taakse”. Nykyinen metsäautotieverkosto puuttui kokonaan ja Majovalle oli kärrytie Paljakalta Majovanvaaran kautta. Majovalaiset kävivät koulua Kuukkaalla ja osin kouluksaat yöpyivät kylän taloissa. Kelasta ei ollut tietä Majovalle. Petäjän kautta kulki silloinen kantatie 78 Pudasjärveltä Rovaniemelle ja näin ollen Rytingintien risteys Isolan talon kohdalla oli melkoinen liikenteen solmukohta ja tie metropolliittoihin. Kuukas, Petäjä ja Kela olivat runsasväkistä aluetta. Kussakin kylässä pitkään alueella asuneet suvut ja sisarussarjat olivat rakentaneet talonsa perintömaille.

Ihmiset liikkuvat vähän, autoja ei juuri ollut, joten palvelut olivat ihmisten lähellä. Kauppoja oli paljon, Kuukkaallakin kolme kauppa yhtä aikaa, samoin postit ja koulut olivat jokaisessa kylässä.

1960 –luku toi melkoisen murroksen seudun elämään. Tieyhteydet paranivat olennaisesti, järvikylien ympärille rakennettiin tiet, puhelinverkosto kehittyi ja autojen määrä alkoi lisääntyä. Samoihin aikoihin Pohjois-Suomen työttömyysluvut alkoivat kasvaa ja 1960 –luvun lopulla alkoi ilmestyä lautoja talojen ikkunoihin, kun ihmisiä lähti Ruotsiin etsimään parempaa toimeentuloa.

Tähän samaan murrokseen liittyi silloisen hallituksen työllisyyttä elvyttävänä toimena asutusalueiden perustaminen sekä valtion maiden myyminen maatalouden harjoittajille pitkäaikaisilla ja halpakorkoisilla lainoilla lisämaiksi; esimerkiksi Luimingan kaira, Siuruajokivarren seutu Kelassa, Puukkosuo hieman myöhemmin. Nämä toimenpiteet antoivat kyläläisille mahdollisuuden hyödyntää metsää paitsi puunkorjuuseen, myös toivat omia metsästys ja eränkäyntialueita omaan valtapiiriin. Valtion maiden osuus väheni kylien ympäristössä. Toki paikkakuntalaisilla oli vapaa metsästysoikeus valtion mailla kuten nykyisinkin, mutta maiden yksityistyessä vapaa metsästysoikeus poistui ja oli maanomistajan tahdon varaista.

Tähän muutoksen aikaan liittyy Kuukkaanseudun erän, aiemmin Kuukkaan ja Kelan erämiehet ry:n perustaminen.

Maaliskuussa 1961 olivat Lintu-Matti eli Matti Koivukangas ja Kalle Siivola hiihtelemässä Varpumännikön kairassa. Kalle oli metsähallituksen metsänvarhija ja myöskin poromies, joten hän kulki työkseen kyliä ympäröivissä maastoissa. Keväisellä hiihtoreissulla miehet panivat merkille, että lintujen ansa-

pyyntiä harrastettiin edelleen asumattomassa kairassa. Ansapyynti oli tuolloinkin kiellettyä näillä korkeuksilla. Miehet paheksuivat moista laitonta metsästystapaa ja keskustelivat, että asialle täytyy tehdä jotain. Molemmat olivat valistuneita miehiä riista-asioissa ja tunsivat silloisen metsästysjärjestötoiminnan.

Kairasta palattuaan Kalle otti saman tien puhelun silloiselle riistapäällikkö Mäkiselälle ja sopi tapaamisesta Kuukasjärvellä mahdollisen metsästysseuran perustamisen merkeissä. Perustamalla metsästysseura, saataisiin metsästyseen ja sen valvontaan enemmän kurinalaisuutta.

Kalle Siivola kokosi asiasta kiinnostuneita kylien miehiä yhdelle koolle vappuviikolla huhtikuun 28. päivänä 1961. Paikalle tuli 2 asiantuntijaa riistapäällikkö T. Mäkinen ja kalastusmestari S. Ahvonen sekä 10 miestä. Tehdyn pöytäkirjan mukaan paikalla olivat ainakin: metsänvartija Kalle Siivola, mv. Valde Kokko, autoilija Matti Koivukangas, kauppias A. Kokko, kauppias T. Vähäkuopus, mv Jaakko Sääskilahti, mv. Kalevi Lohi, mv. R. Kelahaara, piirikasööri Jaakko Sarajärvi, mv. A. Koivula.

Vaikka seuratoiminta ei vielä 60-luvulla käynnistynyt lukuun ottamatta paria viimeistä vuotta, se ei tarkoittanut sitä, etteikö metsästys ja kalastus olisi ollut vireää. Kanalintujen pyynti, hirvien ja jänisten metsästys oli tärkeä harrastus ja ehkä enemmänkin elinkeinomuoto. Elettiinhan tuolloin paljon enemmän oman elintarviketuotannon kuin kauppatavaran varassa ja riista ja kala olivat luontainen osa ruokapöydän antimia karjatuotteiden lisäksi. Kalaa ja lihaa oli aina suolassa, kuivalihaa keväisin seinällä, juuri muita säilömuotoja ei ollut. Pakastimet alkoivat tulla taloihin vasta 60 –luvun lopulla ja 70-luvun alussa.

Metsästysseuran varsinainen toiminta alkoi vuonna 1967, kun Toivo Lohi valittiin seuran puheenjohtajaksi. Aaro Koivula toimi ensimmäisenä seuran sihteerinä. Toivo Lohi teki ensimmäiset maanvuokrasopimukset ja pyöritti seuran toimintaa alkuvuosina. Seuran toiminta oli vilkasta, hirvilupien määrä oli tuohon aikaan huomattava, kuten jäljempänä todetaan. Kilpailutoiminta oli vilkasta.

Seuran ensimmäinen huomionosoitus oli Kalle Koivukankaan nimeäminen Kuukkaan ja Kelan erämiesten kunniajäseneksi 17.3.1968. Lintumies eli Kalle Koivukangas, aiemmin mainitun Lintu-Matin isä, oli maankuulu linnunpyytäjä. Lintumies oli tuolloin jo 83-vuotias eikä enää ollut aktiivinen metsästäjä, mutta kävi säännönmukaisesti kokemassa verkojaan ja katiskoitaan eikä kalaa puuttunut Sandran ja Kallen pöydästä Lintulassa. Suolakalaa taisi olla aina voilevän kanssa eikä sitä kursailtu tarjota kylän pikkupojillekaan.

Nimimerkki Tero, joka lienee monen meistä tuntema opettaja Antero Anttonen teki Lapin Kairoilta ja Kalavesiltä -lehteen jutun kesäkuussa v. 1959. (Lähde: Vesa Sarajärvi). Juttu on sikäli historiallinen, että sen säilyttämiseksi liitän siitä kopion kokonaisuudessaan seuraavaan:

TERO:

Lintumies RANUALAINEN ERÄNKÄVIJÄ

Mainioksi tilaisuudeksi, vastakohtana nykyajan kuulemisen kiireiselle elämänmenolle muodostuvat ne hetket, joita voi viettää poiketessaan Ranuan Kuukasjärvelle Lintulan taloon, istua sen tuvan pitkästi toistatua vuotta vanhojen seinien suojassa.

Lintulan aikanaan hyvinkin vilkas elämäntahti kulkee nyt rauhallisessa suvannossa, sillä talonväkeä ei enää ole kuin sen 75-vuotias isäntä Kalle Koivukangas ja hänen Sandra-emäntänsä. Lapsia on heillä ollut peräti kaksitoista, joista kaksi on kaatunut sodissa. Vanhukset ovat vielä tavattoman pirteitä ja toimeilaita ja aika heidän parissaan kuluu nopeasti.

Ventovieraalle Lintulan väestä kertoillessa täytynee ensin oikeastaan tehdä nimenmuutos ja sanoa, että talon isännän nimi Kalle Koivukangas taitanee olla tuntematon melkein pä naapureillekin, koskapa sitä nimeä esim. allekirjoittanut kymmenisen vuoden tunteamisen perusteella lie juuri koskaan kuullut, sillä kaikki käyttävät hänestä nimeä Lintumies. Nimikin jo siis todistaa, miten erikoisesti linnustus on ollut hänen alaansa. Varsinkin paikkakuntalaiset tietävät kertoa lukemattomia tapauksia Lintumiehen ilmiömaisestä taidosta hiipiä metson tai teeren lähetyksillä ja suurista saaliista, jotka hän koonnut metsästyskausina.

Lintumies, jos kuka, on liikkunut todella avoimin silmin ikänsä luonnossa ja tietää eläinten elämästä ja elinehdoista kaiken, mitä vain todellinen metsämies voi tietää.

Kuukasjärvellä syntynyt Lintumies aloitti jo viisitoista vuotiaana linnustamisen. Ensimmäinen ase oli 6 mm:n kaliberinen suustaladattava kivääri. Kerran kävi niin, että luodit olivat loppuneet ja rahaakin oli niin vähän, ettei uusien ostaminen käynyt pänsä, joten hänen oli käytettävä pieniä kiviä luoteina.

Jonkin aikaa on tullut käytettyä takaaladattavaa haulikkoja, jolla kerrankin tuli ammuttua alas 6 meriteertä lentävästä parvesta. Haulikko ei kuitenkaan kauan tyydyttänyt Lintumiestä, joten jo alkuaikoina tuli hankittua pienoiskivääri, Geco-merkkinen, josta sitten tulikin pitkäaikainen palvelija, joka oli käytössä yli 20 vuotta. Puolipitkillä panoksilla putosivat metsot ja teeret, mutta riekolle, pyille, oraville sekä aikaisin syksyllä myös teerille hän varasi ns. penninpanoksia.

Paras päiväsaalis on ollut 23 lintua, joista viisi koirasmetsoa. Talvimetsästyksen aikana hän on tuonut kotiinsa 14–15 lintua päivittäin, jos vain sää on ollut metsämiehen puolella. Kun promiehet varsinkin ennen liikkivat paljon erämaissa, teki Lintumies heidän kanssaan sopimuksen, että he ilmoittaisivat hänelle koirasmetsojen olinpaikkoja, josta hän antoi kahdesta viiteen markkaan palkkiota. Kerran kävi kuitenkin niin, että miehet taloon poiketessaan ilmoittivat nähenensä neljä komeata metsoa suolla. Lintumies tosin huomasi miesten kasvoista että puheet eivät taida pitää yhtä toden kanssa, mutta lähti kuitenkin kohti

sanottua paikkaa, josta tuli takaisin tunnin kuluttua. Viattoman näköisinä miehet kyselemään, tokko linnut löytyivät ja onko ne mukana. Lintumies kuitenkin alkoi torumaan miehiä valheesta, sillä siellä ei ollut suinkaan neljä kukkoa vaan viisi, jotka kaikki oli tullut ammuttua alas. Sanotulla suolla niitä ei ollut lainkaan ja sen oli Lintumies jo itsekin ennen tiennyt, joten hän oli lähtenytkin miehiä hämmästyttääkseen jo alusta asti omille teilleen.

Sitä kuinka monta lintua Lintumies eläissään on ampunut, on mahdoton sanoa, mutta käsityksen valtavasta määrästään saa jo, kun kerrankin oli eräs linnunostaja ottanut mukaansa koirasteeriä 300 kpl ja muita kanalintuja 400 kpl, niistä suurin osa riekkoja.

Lintumiehen ohjeena on aina ollut se, että koskaan ei pidä ampua yksinäistä metsoa, sillä noustessaan lentoon se näyttää tien kokonaisen parven luo. Niinpä Lintumiehen tyyli olikin aina se, että hän päivän koki linnut yksille seuduille ja sitten saattoi alkaa niiden pudottelemisen, joka monesti oli toisille metsämiehille suureksi harmiksi, kun he eivät olleet taitamattomuudellaan saaneet mitään. Kerrankin Ranuan kirkolle mennessä Lintumies kulki erään metsästäjäjoukon jäljessä, joka ei ollut saanut mitään aikaan Lintumiehen pudottaessa sensijaan toistakymmentä.

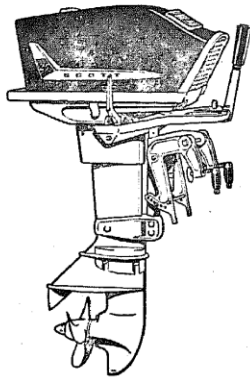
Nimensä mukaan on Lintumies tosiaankin lintumies, joten muut eläimet ovat jääneet vähemmälle. Ketutkin ovat jääneet vähemmälle, sillä vain viisi on saanut loppunsa, kun ovat sattumalta tulleet tielle. Kärppiä tosin kyllä on tullut pyydystettyä paljonkin. Karhu on jäänyt eloon, joskin olosuhteitten pakosta, kun sattui olemaan sille liian vähäinen aseistus. Mutta huvittavasti muistelee Lintumies karhuansa:

»Kerran poikasena taas lähin vesilintujahtiin ja satui niin, että karhu ajoi syvänmaalta Kelan kylän hevoset aituukseen ja jätti ne siihen pelekään. Pelekään hän se hevonen karhua. Koira haukkui vesilintua rannalla ja minähän ammuin sen vesilinnun, mutta siitä se karhu ei tykännyt, vähääkään. Se oli siinä toisella puolella jokea. Voi onneton sitä elämää.

Minä polonen pelekäsin niin, että vapisin monta päivää järekeen päin.»

Lintumiehen metsästys ansiotyönä on ollut talvikausien hommaa, sillä kesä on mennyt kuten maanviljelijällä yleensä. Metsästys on vasta näinä vuosina jäänyt pois ja vain siitä syystä, että linnut ovat käytännöllisesti katsoen loppuneet metsistä, asia, johon yhtenä syynä lienee nykyajan suurisuuntaiset hakkuutyömaat kaikkine vaiheineen ja kettujen voimakkaasti lisääntyneenä pitäessä lopusta huolen. Lisäksi kuoriutumisaikana sattuvat huonot ilmat röntäsateineen ovat pahaksi linnustolle.

Yleiskunnon puolesta metsästys vielä kävisi hyvin pänsä. Muutama vuosi sitten tuli ammuttua hirvi ja näkö on vielä niin tarkka, että tähtäminen käy pai-

SCOTT

ULKOLAITA- MOOTTORIT

takaavat Teille viihtyisän vesilläolon.

Saatavana seuraavia kokoja:

3.6 hv, 7.5 hv, 12 hv,
25 hv, 40 hv ja 60 hv

SCOTT-moottoreilla on 12 kk. takuu.

SCOTT on ainoa ulkolaitamoottori, jossa on Bail-O-Matic vedenpoistopumppu, joka pitää veneen kuivana.

SCOTT-moottori on erittäin taloudellinen. Tutustukaa Scottiin — Se kannattaa!

Maahantuoja: OY WILH. BENSOW AB

Piirimyyjä:

kalleen. Sanomalehdissäkään ei löydy niin pientä kirjainta, jota Lintumies ei näkisi. Kuulo vain on vasemasta korvasta hävinnyt, mutta sehän ei haittaisi metsästystä.

Vaikka Lintumies on sanan täydessä merkityksessä todellinen lintumies, niin tekisi mieli sanoa häntä myöskin kalamieheksi ainakin pienellä kirjoitettuna. Tosin kalastus yleensä on rajoittunut sulan veden aikaiseen pyyntiin, mutta myöskin talvella on tullut kalastettua varsinkin nyt vanhemmiten. Kesän koittaessa alkaa Lintumiehellä jälleen verkkokalastus, jossa taidossa hän tuntee hyvin tarkasti paikat, mihin kannattaa pyydöt laskea. Koko ikänsä on hän itse tehnyt verkkonsa. Kysyessäni, eikö Lintumieskin pidä nykyajan verkkoja jo parempina kuin omatekoisia lankaverkkoja, ei hän oikein vastannut myöntävästi, vaan totesi, että hänellä käy kyllä omatekoiseenkin yhtä hyvin, joskin hänellä kyllä on tullut hankittua myös kokeeksi nylonverkkojakin.

Valtettavan nopeasti kuluvat tuokiot Lintulan tuvassa tarinoidessa. Mutta nuo tuokiot antavat kuitenkin kuvan todellisesta metsästäjästä, sellaisesta, joka vielä keskuudessamme edustaa vanhaa perisuomalaista metsästystaitoa, joka on synnynnäistä mestaruutta ja joka aikanaan Lintumiehen mukana katoaa, taito, jota me nykypolvien edustajat emme omaa.

20)

Suomen Metsästäjäl liiton asema tulevaisuudessa

Uudesta metsästyslaista on puhuttu paljon. Jos lain organisaatiota koskevat kohdat hyväksytään hallituksen esityksen linjoilla, merkitsee tämä sitä, että uuden lain voimaantulua eräasioiden hoito keskitetään lain tarkoittamalle metsästäjien keskusjärjestölle. Siihen tulevat lain määräysten mukaan kuulumaan kaikki metsästäjät seuroineen, riistanhoitoyhdistyksineen ja piireineen. Millä tavoin Metsästäjälitto piireineen ja jäsenseuroineen tulee niveltymään tähän uuteen tilanteeseen?

Lain tarkoittamaan metsästäjien keskusjärjestöön nähden on olemassa lähinnä kaksi mahdollisuutta. Toinen niistä on se, että lain edellyttämällä tavalla perustetaan kokonaan uusi keskusjärjestö. Tässä vaiheessa on ennen aikaista ryhtyä kaavaillemaan, millä tavoin Suomen Metsästäjälitto tulisi jatkamaan toimintaansa. Kun aikanaan on lähemmin tiedossa, missä muodossa uusi laki tulee hyväksytyksi, on harkittava, olisiko liiton ja sen eri elimien sulaututtava uuteen keskusjärjestöön vaiko jatkettava tämän rinnalla toimintaansa lähinnä erävaen aatteellisena yhteenliittymänä niiden työmuotojen puitteissa, joista liiton ja keskusjärjestön kesken sovitaan.

Toinen mahdollisuus on se, ettei varsinaista uutta keskusjärjestöä lähdetä rakentamaan uudelle pohjalle, vaan sen runkona käytetään Metsästäjäliton organisaatiota, tai keskusjärjestön tehtävät suorastaan annetaan liitolle, jonka tällöin luonnollisesti tulee tarkistaa organisaationsa ja sääntönsä lain edellyttämällä tavalla.

Uuden lain valmistelussa on pyritty pääsemään eroon tähänastisesta monien järjestelmien päällekkäisestä kirjavuudesta. Jos tätä periaatetta seurataan myös jatkossa, olisi organisaation keskitykseen pyrittävä juuri sillä tavoin, että vältettäisiin liiton ja uuden keskusjärjestön jatkuva rinnallinen olemassaolo.

Suomen Metsästäjälitto on kuluneella vuosikymmenellä luonut organisaation, jonka toimintakelpoisuudesta kenelläkään ei voi olla epäilystä. Tällaista valmista koneistoa olisi uuden lain voimaantullessa käytettävä hyväksi, etenkin kun lain kaavaillema järjestelmä on käyttänyt suureksi osaksi esikuvanaan juuri sitä.

Ne elimet, joita uusi lakiesitys keskusjärjestön osalta edellyttää, ovat liitolla jo olemassa. Epäilemättä myös ne miehet, jotka tulitaisiin valitsemaan johtoportaisiin uudessa keskusjärjestössä, jos sellainen perustettaisiin, tulisivat suurimmaksi osaksi olemaan samoja kuin ne, jotka Suomen Metsästäjäliton jäsenistö jo on valinnut eri johtotehtäviin. Tuntuu näinollen siltä, että uuden keskusjärjestön perustaminen on aiheutonta, kun vastaava koneisto on likipitään valmiina jo olemassa.

Tuntuu aivan luonnolliselta, että uuden lain tarkoittaman keskusjärjestön tehtävät voitaisiin luontevasti antaa Suomen Metsästäjäliton hoitoon.

Lapin Kairoilta ja Kalavesiltä

Kuva: Lintumies Lintulan pirtissä tarkastelemassa verkkojaan, kuva 1960 -luvun taitteesta.(Pekka Ranuan kokoelma)

Järjestäytynyt hirvenmetsästys käynnistyi 1968, kun seura päätti anoa luvat 11 hirvelle. Toki hirviä oli jahdattu aikojen alusta, mutta seuran puitteissa toiminta käynnistyi 1968. Aikakirjoista ei käy ilmi, montako lupaa saatiin ja montako hirveä saatiin kaadettua, mutta seuran myöhempi kunniajäsen, armoitettu hirvimies ja hirvenmetsästyksen varsinainen Grand Old Man Kuukkaan seurassa, Heino Sarajärvi muistelee, että alkuvuosikymmeninäkin pääsääntöisesti kaikki luvat käytettiin, mutta muistelee tuosta 1968 isosta määrästä, että olisi ehkä pari aikuista jäänyt saamatta. Kyseessä oli poikkeuksellisen suuri lupamäärä, joka johti siihen, että perustettiin viisi hirviseuruetta. Kullekin porukalle määriteltiin omat jahtialueet, paitsi Tanskaselle ja Toloselle, joilla oli oikeus metsästää kaikilla alueilla, koska "...heillä on valvontatehtäviä valtion mailla". Tanskanen ja Tolonen Metsähallituksen virkamiehinä pystyivät vaikuttamaan hirvilupien määrään. Seuraavana vuonna anottiin peräti 15 hirven lupaa. Hirven metsästyksen järjestämistä varten seurassa oli heti alusta alkaen hirvijaos, joka piti erikseen kokouksensa ja niistä pidettiin pöytäkirjaa.

1960 -luvun lopulla seura, joka oli itse asiassa metsästys- ja kalastusseura, järjesti aktiivisesti vuotuiset pilkkikilpailut, joiden yhteydessä oli aluksi hiihtokilpailut. Samoin oli haaste kisoja Kelan Yrityksen kanssa, mitkä oli voitettu ainakin kerran pöytäkirjan mukaan. Palkinnot olivat aluksi %-palkintoja, mikä merkitsi, että palkintona oli rahaa. Pääsymaksurahat jaettiin osanottajille sijoitusten suhteessa. Elämä oli tuolloin mutkattomampaa eikä rahapalkinnoista liene aiheutunut mitään erityisiä ongelmia.

13.4.1969 oli seuraavanlainen kilpailu:

”Klo 12.00 Hiihtokilpailut ja pilkkikilpailut klo 14.00 – 16.00
sarjat alle 16v, alle 14 v. alle 12v., alle 10 v. sekä nappulasarja , kaikki sarjat tytöille ja pojille erikseen
Hiihtokilpailujen palkintoiksi laitetaan lusikat 3 ensimmäiselle ja nappuloille kaikille karkit.
Pilkkikilpailujen palkinnot ovat osanottomaksusta voittaja 40 % II 20 %, III 5 %.
Pienimmästä ja suurimmasta kalasta esinepalkinto.
Kilpailupaikalla on nuolen ja renkaanheittoa, yksi heitto maksaa 20p. Nuolen ja renkaanheiton palkinnot I täytekakku, II sokerikakku ja III postonkakku.”

Kilpailujen järjestämistä varten seuraan oli perustettu kalastusjaos tai kilpailujaos.

Koska metsästys- ja kalastusseura oli perustettu, tuli tarve kokoontua kyseisen toiminnan piirissä ja hankkia jonkinlainen jahtimaja, jossa voisi rauhassa jahdin lomassa pitää taukoa ja jopa yöpyä. Perustettiin kämpppätoimikunta, joka jo 1968 teki konkreettisen ehdotukseen Kuukkaan ja Kelan erämiesten kämpäksi.

Lainaus Ptk 31.8.1969 §III:” ”Johtokunta päätti esittää yleiselle kokoukselle, että kunnostettaisiin Jaakko Säaskilahden kämpppä yleiseen käyttöön jäsenten kesken”.

Toivo Lohi, joka oli pitkään kämpppätoimikunnan puheenjohtaja ja ajoi aktiivisesti seuran oman kämpän hankkimista kertoo, että esillä oli useita vaihtoehtoja vuosien aikana. Voimakkaimmin oli esillä edellä mainitusta ainoasta pöytäkirjamerkinnästä huolimatta Kaita Kallen eli Kalle Merkkiniemen Lämpsän kairassa oleva niittykämpä. Kolmantena vaihtoehtona oli Ketolan autiona olevan talon kunnostaminen seuran kämpäksi. Kämpähankkeen esteeksi nousi samat kysymykset kuin 2000 –luvun nylkyvajahankkeelle, rahoitus ja talkootyön tarve. 1970 –luvulla kämppähanke kuitenkin lopetettiin, kun Arne Lohi, koulun opettaja oli luvannut, että koulu on tarvittaessa seuran tilaisuuksien käytössä niin kuin on ollutkin 2010 –luvulle saakka ja edelleen.

Kuva: Petäjaniemen (Jaakko Sääskilahden) niittykämppä sijaitsi Juntinsuon maastossa, kuva vuodelta 2010, kuvassa Joonas Sääskilahti, Jaakon pojanpojan poika.

Mielenkiintoinen oli 1969 vuosikokouksen päätös, jolla jo tuolloin annettiin mahdollisuus kaupalliseen metsästysmatkailuun. Asiasta on oikein päätös sekä kutsuttuna vieraana oli Erähotelli Oy:n johtaja. Pöytäkirjasta ei käy ilmi, kävikö alueella yhtään ulkomaista tai kotimaista metsästysseuruetta. Pöytäkirjassa 5.10.1969 todetaan ”.. mikäli ulkolaisia turistimetsästäjiä tulee, saavat he metsästä metsästyksenjohtajan harkinnan mukaan.”

Muistamme saman keskustelun neljäkymmentä vuotta myöhemmin, joka johti sitten hankaliin konfliktitilanteisiin ja metsästyksmaiden irtisanomisiin, kun kaupalliseen toimintaan ei seuran vuosikokous suostunut.

Vuosikymmenen taitteessa seuralla oli riistapelto Toivo Lohen maalla. Pellolla kävivät ruokailemassa hirvet ja muukin riista. Pöytäkirjamerkintöjen mukaan tehtiin pienriistalle lehtikerppuja sekä pidettiin jänisten ruokintapaikkaa.

1960 –luvun varsinaisen toiminnan aikana puheenjohtajana toimi Toivo Lohi, sihteerinä ja rahastonhoitajana Aaro Koivula. Vuodesta 1968 toimi sihteerinä Toivo Kilpeläinen. Seurassa oli alun perin parikymmentä jäsentä, mutta jäsenmäärä kasvoi toiminnan vilkastuessa ja jäseniä oli Kelasta, Kuukkaalta, Petäjästä ja Kuusijärveltä. Metsästyksmaat käsittivät samoin sanottujen kylien alueita. Seuralla saattoi olla useita kokouksia vuodessa, kokouskutsut toimitettiin sääntöjen mukaan ”seinä – ja pylväsilmoituksilla”.

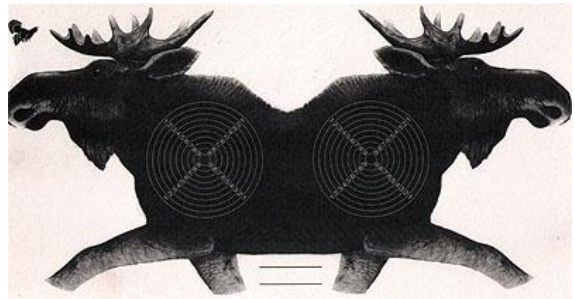
1970 –luku

Vuosikymmenen alussa hirvenmetsästyksen tuli tauko lähes koko maassa. Hirvikannat olivat romahtaneet ja 1970 ja 1971 oli ns. rauhoitusvuodet, jolloin hirvilupia ei myönnetty. Rauhoitusvuosien jälkeen pöytäkirjamerkintöjen mukaan vuosikymmenen alussa hirvilupia oli muutama vuodessa. Hirviporukoiden määrä vaihteli 1-4 seurueeseen riippuen lupien määrästä. Kerran lienee ollut vain yksi hirvenlupa, koska kokouspöytäkirjassa todetaan, että hirven luvasta puolet tulee seuralle ja loput saa pitää pyytömiehet.

1970-luvulla, samoin kuin 1960 luvun lopulla pidettiin tärkeänä peijaisten järjestämistä. Vaikka lupamäärät olivat pieniä, peijaiset pidettiin. Pöytäkirjojen mukaan oli tärkeää, että maanomistajat saavat kutsun ja näin voidaan palkita metsästysoikeuden vuokraajia. Asian tärkeyttä kuvanee sekin, että jokaiselle kylälle valittiin erikseen henkilö, joka vastaa peijaiskutsujen jakamisesta maanomistajille.

Ensimmäiset peijaiset lienee olleet Santeri Kelahaaran talossa 1968. Seuraavana vuonna peijaiset päätettiin pitää joko Petäjässä tai Kuusijärvellä.

1970-luvulla hirvenmetsästyksen turvallisuuteen alettiin kiinnittää erityistä huomiota. Lainsäädäntöä kehitettiin ja metsästyksen johtajan asema auktorisoitiin lakiin sekä asetettiin vaatimukset metsästäjän ampumataidolle sekä turvalliselle vaatetukselle. Ampumakoe tuli pakolliseksi hirvenmetsästyksessä 1970 –luvulla. Aluksi vaadittiin, että kaikkien hirviporukkaan tulevien tulee ainakin yrittää suorittaa hirvikoe, ptk. 19.5.1974, ennen kuin pääsee porukkaan. Seuraavana vuonna jo päätettiin, että reppumiehiä ei enää porukkaan päässyt. Jokaisen hirviporukassa mukana olevan tuli suorittaa hyväksytysti ampumakoe. Ampumakokeeseen kuului tuolloin kolmen laukauksen ammunta paikallaan olevaan hirvikuvioon 75 metrin etäisyydeltä osuma-alueelle tiettyssä ajassa sekä sen jälkeen liikkuvaan hirveen kolme kertaa. Liikkuva hirvi oli hirvikuvio, jota ajettiin radalla ampuma-alan poikki niin, että kuvio oli näkössä 4 sekuntia.

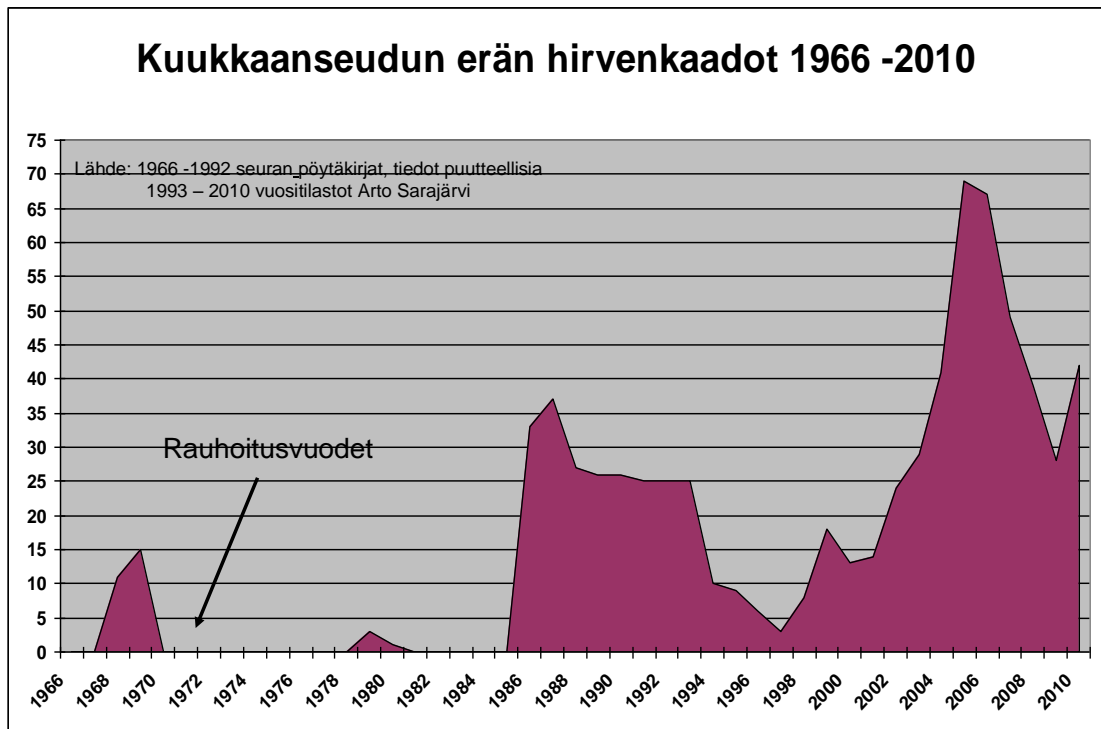

Ammuntakoevaatimus lisäsi merkittävästi metsälle aikovien ammuntaharrastusta ja seurallekin hankittiin ilmakiväärillä ammuttava hirvirata harjoittelua varten. 2000 –luvulla hirvikoetta muutettiin olennaisesti niin, että hirvikokeessa ammutaan 4 laukasta 90 s aikana paikallaan olevaan hirvikuvioon, jonka osuma alue on olennaisesti pienempi kuin aiemmin.

Hirvikoeammunta oli parhailaan seuralle ja riistanhoitoyhdistykselle tuottavaa toimintaa. Kuukkansseudun erällä oli oma vuoronsa Sapiilasvaaran ampumaradalla hoitaa ammunnat. Seuran puolesta piti olla ammunnan valvojakortin suorittaneet valvojat ja talkoomiehiä hoitamaan ammunta. Hirvikoeammunnan muuttuminen 2000 –luvulla vähensi olennaisesti ammuntojen määrää ja samalla seurojen tuloja tältä osin.

1970 puolivälissä seuran hallinnossa tehtiin useita vaihdoksia. Seuran puheenjohtajaksi tuli vuonna 1974 Rauno Puominen Toivo Lohen jälkeen ja sihteeriksi ja hetimmiten myös rahastonhoitajaksi Mikko Sarajärvi, joka hoiti tehtävää ansiokkaasti aina vuoteen 1988 saakka. Rauno Puomisen jälkeen seuraavana vuonna seuraa luotsasi veljensä Arne Puominen. Vuonna 1977 seuran puheenjohtajaksi valittiin Valde Kokko, joka oli tehtävässä aina vuoteen 1995 eli lähes 18 vuotta. Valde Kokkoa voidaankin pitää aiemmin esiin tuotujen henkilöiden lisäksi yhtenä merkittävimpänä vaikuttajana Kuukkanseudun erän toimintaan. Valde toimi sovittelvana vankkana persoonana monenlaisissa ristipaineissa ja nautti yleistä luottamusta metsästäjien keskuudessa. Valde Kokko nimettiin seuran kunniajäseneksi 2001 saman aikaan kuin jo aiemmin mainitut Heino Sarajärvi ja Toivo Lohi.

1970 –luku oli seuran toiminnan näkökulmasta vakiintumisen aikaa, hirvilupien määrä alkoi nousta vuosikymmenen loppua kohden. Pilkkikilpailuja pidettiin pitkän tauon jälkeen Tuliniemessä. Valde Kokko ja Mikko Sarajärvi luotsasivat seura. Iso muutos jäsenkunnassa ja metsästysalueissa tapahtui 1972, kun 16 kuusijärveläistä erosi seurasta ja perusti oman seuran. Seuraan paluuta tunnusteltiin 2000-luvun alussa, kolmekymmentä vuotta myöhemmin, mutta se ei johtanut sen enempään.

Kuukkanseudun erä r.y.

Sauli Kuha/ 10.9.2011

Kuva: Hirvilupien määrä on vaihdellut, 1970 luvulla oli myös nollavuotia.

1980 –luku

Toiminta oli hyvin vakiintunutta, pöytäkirjassa toistuvat vuosittain samat toiminnot:

vieraslupien myynti, hirvenmetsästys, hirtipeijaiset, jaostojen valinta, jäsenet edustaman seuraa riistanhoitoyhdistyksen kokoukseen. Jaostoja oli esim. vuonna 1983 kilpailujaosto, maanvuokrausjaosto, riistanhoitojaosto, peijaisjaosto ja hirtijaosto. Jaostojen nimet kertoivat seuran kannalta tärkeät ydintoiminnot.

Pilkkikilpailujen pito loppui 1980 –luvun lopulla ja vielä 2000 –luvulle tullessa pidettiin muutaman kerran. Sitten järjestettiin kesäisiä onkikilpailuja. Pilkkikilpailuja vaivasi vetäjien puute, mutta myös paikkakunnalla lisääntyneet muut pilkkikilpailut, jotka rajoittivat ajankohtaa ja osanottajia.

Vuosikymmenen alussa seuralle ostettiin hirviase, jota saattoi lainata ampu-maharjoituksiin.

1989 perustettiin Hyöteikölle savikiekkorata, jossa saattoi harjoittaa haulikko-ammuntaa. Lisäksi Timo Lohen huostassa oli toinen savikiekkokeitin, jota sai lainata harjoituksiin. Heitin asennettiin esimerkiksi pellolla olevan ladon kynnykselle. Heittimen käyttäjä oli ladossa ja ampuja pellolla sopivaksi katsomasaan paikassa kulloisestakin ampumakulmasta riippuen.

Riistakolmioiden laskenta aloitettiin elokuussa 1989. Kuukkansseudun erä sai oman riistakolmion, jonka laskennan järjestämisestä vastasi aluksi kuinkas muuten kuin seuran puheenjohtaja Valde Kokko. Riistakolmio on laskettu jokainen kerta, yhtään laskentaa ei ole jätetty väliin, vaikka kelit ovat olleet talvilaskennassa usein haasteelliset. Vuosikymmenten aikana kolmio on merkitty maastoon ainakin kaksi kertaa, mutta merkit ovat pian hävinneet. Viimeisen kymmenen vuoden ajan kolmion sijainti on perustunut paikkatietoon (GPS) eikä merkintää siten ole tarvinnut enää tehdä.

Suomessa on noin tuhat jatkuvasti laskettavaa riistakolmiota, joilla kerätään arvokasta tietoa riistakannan kehityksestä Riista- ja Kalatalouden Tutkimuslaitokselle ja on osa arvokasta riistanhoitotyötä. Laskentaan osallistuu nykyisin kiitettävä määrä seuran jäseniä. Talvilaskenta tehdään umpihankihiihtona maaliskuussa ja kesälaskenta kävellen elokuun puolivälissä. Kuukkansseudun erän riistakolmio sijaitsee Maanselkä- Riitalehdontie - Juntinsuo- Isolehto – alueella.

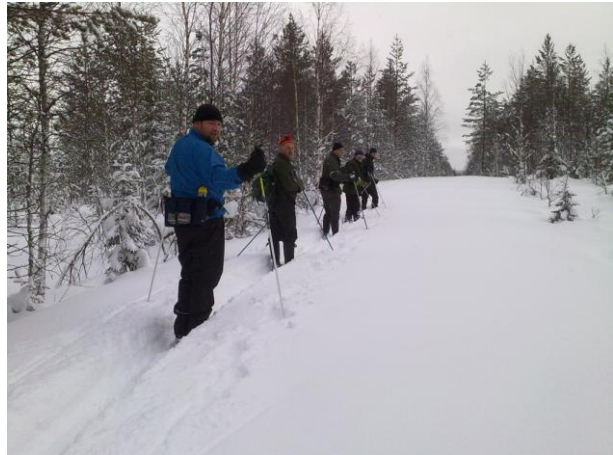
Kuva: Talvilaskennassa lasketaan kulku-uran poikki menevät riistan ja pienpetojen jäljet

Kuva: Elokuussa 2011 riistakolmion käskynjako: Taavi Puurunen, Kauko Telkkälä, Sampo Kilpeläinen, Arto Sarajärvi ja Elias Sarajärvi

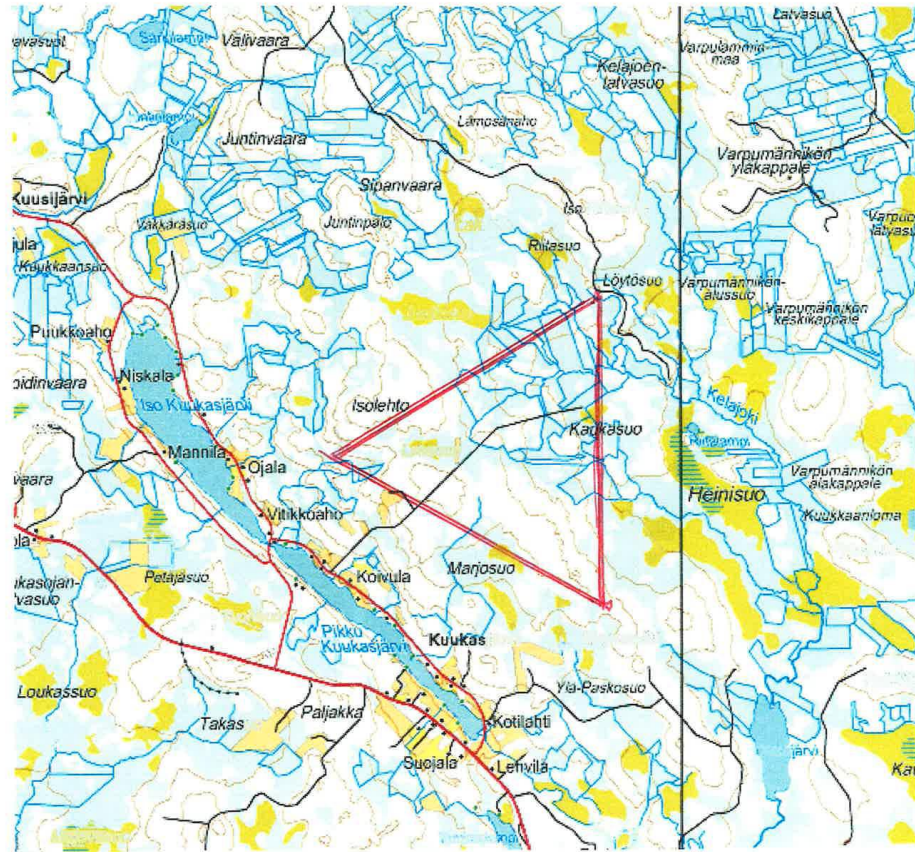

Kuva: Talvilaskennassa olosuhteet ovat joskus haasteelliset: Umpihangessa 2011 Arto Sarajärvi, Kauko Telkkälä, Taavi ja Veli-Matti Puurunen sekä Pentti Kuha

Kuva: Kaukasuolla Antti Koivula ja Veli-Matti Puurunen siirtymässä kolmiolle maaliskuussa 2010.

Kuva: Kuikkaanseudun erän riistakolmio. Riistakolmio on 3 x 4 km tasasivui-
nen kolmio, jonka sivut ovat laskentareittejä. Kolmion laskentatulosta verra-
taan ja suhteellistetaan lähimpään 10 riistakolmioon. Laskentatulosta korja-
taan indeksillä, jolloin laskennan tulos kuvaa riistan suhteellista muutosta ym-
päriävään alueeseen.

Vuonna 1988 Mikko Sarajärvi jätti pitkäaikaisen sihteerin-rahastonhoitajan teh-
tävänsä ja tilalle valittiin Jarmo Puominen, jonka tilalle taas vuonna 1989 valiti-
tiin Jukka Puominen.

1990-luku

Seuran kolmas vuosikymmen aloitettiin 30 – vuotisjuhlan merkeissä. Seuralla oli näyttävä juhla ohjelmineen ja huomionosoituksineen Kuukkaan koululla. Seuran johdossa olivat Valde Kokko ja Jukka Puominen, jonka aikana seuran talouden tila kohentui merkittävästi ja seura liittyi Suomen Metsästäjäliiton jäseneksi. 1990 lukua voidaan kuvata selvästi seuran yhdeksi parhaista vuosikymmenistä. Hirvilupien määrä laski vuosikymmenen puoleenväliin romahdusmaisesti muutamaan lupaan ja alkoi jälleen nousta vuosikymmenen loppua kohden.

Peijaisten järjestämiseen kiinnitettiin enemmän huomiota. Käristyksen teko siirtyi kirkonkylän koulun keittiöön ja käristyksen teosta on vastannut siitä lähtien Ritva Lohi, jonka käristyksestä on kiiteltä laajemminkin. Peijaiset saivat suuren suosion alueen ihmisissä ja maanomistajien lisäksi ruokailijoita käy kolmatta sataa Peijaisten järjestelyissä olivat mukana vuosittain peijaisisännän apuna naiset, jotka varmistivat peijasten tarjoilun onnistumisen. Peijaisissa alettiin myydä valmista käristystä ja näin ollen seuran varat alkoivat karttua toiminnan ansiosta. Varojen kartuttamiseksi myytiin lisäksi "lihavina" vuosina hirvenlihaa sekä huutokaupalla peijaisissa että koko ruhoina. Jukka Puominen aikana seuran rahavarat kasvoivat siinä määrin, että seura pystyi huolehtimaan kassastaan vuotuiset hirvilupamaksut niin, ettei tarvinnut panna hattua kiertämään etukäteen.

1994 seura muutti nimensä Kuukkaan ja Kelan erämiehistä Kuukkaanseudun eräksi.

1995 Valde Kokko luopui merkittävän pitkästä urastaan puheenjohtajana ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Manne Sarajärvi, joka toimi tehtävässä aina vuoteen 1998 saakka, jolloin puheenjohtajaksi valittiin Sauli Kuha.

1990 – luvulla hirvenmetsästys muuttui ajometsästyksestä ja naakimalla tapahtuvasta metsästyksestä koirametsästykseksi.

Ensimmäinen koiralla tapahtunut hirvi jahti tehtiin kuitenkin jo 1982 syksyllä, kun Heino Sarajärvi, Rauno Puominen, Jukka Puominen ja Mikko Sarajärvi lainasivat Veikko Kämän karjalankarhukoira Kössiä. Jahti onnistui ja vasa kaadettiin. Tämä oli lähtölaukaus Kuukkaanseudun erän hirvikoiratoiminnalle. Ensimmäinen koira oli Heino Sarajärvellä jo 1982 ja kohta sen jälkeen seuraava Jukka Puomisella 1984 ja samana vuonna vielä Arto Sarajärvellä. Hirven metsästyksen luonne muuttui olennaisesti ja sen tehokkuus parani merkittävästi. Samoihin aikoihin myös Ranuan muissa metsästyseuroissa hirvenmetsästys siirtyi entistä enemmän koiralla tapahtuvaan metsästyksen. Nytemmin hirviporukoissa on vaihtelevasti noin 1-3 koira seuruetta kohden.

Kuva: Tästä se lähti, Rauno Puominen, Mikko Sarajärvi ja Heino Sarajärvi Kössin kanssa ensimmäisellä kaadolla koiran kanssa, neljäs jahtimies Jukka Puominen kameran takana.

Hirvikoiratoiminnan osalta varsinainen Grand Old Man on kiistattomasti Jukka Puominen, joka oli Puukko-Heinon ja Arton kanssa aloittamassa koirien kouluttamisen alueella. Jukka Puominen on kunnostautunut seuratoiminnan ulkopuolella valtakunnallisessa ja alueellisessa kenneltoiminnassa, saanut palkintoja kennelinsä koirille sekä toimii edelleen metsästyskoirakilpailujen tuomarina ja ylituomarina.

Kuva: Arto Sarajärven Jaki ja kruunupää 2010

Hirvilupien hakijaksi ja hirvenmetsästyksen johtajaksi tuli Arto Sarajärvi vuonna 1993 . Tuosta lähtien seuralla on tarkka kirjanpito haetuista luvista ja kaatomääristä. Arto Sarajärvi tunnetaan tasapuolisena ja luotettavana jahdin vetäjänä ja hyvänä lupapuolen hallintomiehenä.

Kuva: Nuorissa on seuran tulevaisuus. Antti Sarajärvi, Puukko-Heinon eli Heino Sarajärven pojan poika ja saalis.

Vuosikymmenen lopulla käynnistettiin nuorisajaoksen toiminta. Muutamana vuonna pidettiin nuorisokerhoa, jonka tavoitteena oli erätaitojen ja riistanhoitotaitojen kehittäminen sekä nuorison valmentaminen metsästysharrastukseen. 2000 –luvun alussa toiminta hiipui vähitellen.

2000 – luku

Uudelle vuosituhannele tultaessa seurassa oli noin 120 jäsentä, joista 70 % asui seuran alueen ulkopuolella. Tämä merkitsi sitä, että seurassa tehtävä talkootyö painottui yksille ja samoille alueella asuville jäsenille sekä muutamille aktiiveille. Seurassa keskusteltiin uusista kannusteista talkootyötä kohtaan. Tehtiin jäsenmaksu-uudistus, jolloin jäsenmaksu nousi tuntuvasti, mutta seuralle tehtävästä talkootyöstä sai hyvitystä tietyn taksoituksen mukaan. Jopa kokouksiin osallistuminen toi jäsenmaksuun alennusta. Maanomistajat saivat edelleen vapautuksen seuran jäsenmaksusta.

Seuran 40 –vuotisjuhlat pidettiin, nimitettiin aiemmin mainitut uudet kunniajäsenet ja jaettiin seuralle teetettyjä standaareja sekä muita huomionosoituksia. Mm. peijaisjärjestelyissä mukana olleita naisia palkittiin.

Seuran kokouksia alettiin pitää muuallakin kuin Kuukkaan koululla. Silloisen Merita -pankin , nyttemmin Nordea, kanssa tehtiin yhteistyösopimus, jossa seura sai kokouksilat käyttöön kirkonkylältä sekä kahvit ja pullat kokouksiin ja jäsenmaksulomakkeiden ja kokouskutsujen postituspalvelun veloitusetta. Tätä yhteistyötä kesti noin 5 vuotta. Seuran kesäkokoukset pidettiin Petäjässä kylätoimikunnan kodalla, jossa keitettiin nokipannukahvit ja paistettiin makkaraa seuran tarjoamana.

Kuva: Sampo Kilpeläinen ja kruunupää.

Hirvenlupien määrä nousi 2006 historiallisen korkeaksi ja oli 69 kpl vuonna 2006. Jo muutama vuosi aikaisemmin lupien määrä oli lähtenyt nousuun. Hirviseurueiden määrä oli vakiintunut neljään ja kullakin seurueella oli omat paikansa nylkeä ja riiputtaa hirvet. Vielä 1990 luvulle hirvet riiputettiin mikä missäkin. Joillakin oli hyvä katettu riiputustila, jotkut riiputtivat puiden alla orressa muovilla suojattuna. 2000- luvun puolella kaikilla alkoi olla katettu ja suojattu tila sekä asianmukaiset nostotaljat ja nylkypaikat sekä osalla tilat lihan leikkauksista varten. Seura osoitti useana vuonna varoja hirven käsittelytilojen varustamiseen ja näin lihan laatua saatiin parannettua. Samoin ostettiin kullekin seurueelle hirvenvetoahkiot.

Lihan jatkojalostamislaitteita hankittiin, ostettiin purkituskone ja "autoklaavi" eli painekeitin purkkeja varten sekä hankittiin tehokas suurtalouskeittiön lihamylly.

Kuva: Markku Koivukangas, Riki ja saalis, pakkasta -25.

2003 käynnistettiin seuran nykyvajahankkeen selvittely. Selvitettiin valmiiden tilojen vuokraamista, mutta viimein päädyttiin hyvän tilaisuuden tullen ostamaan Salmesta Pekka ja Raija Ranualta noin kolmen hehtaarin tontti, johon on saatavissa sekä sähköliittymä, että vesijohto. Tontin ostamisen jälkeen yleiselle kokoukselle esiteltiin nykyvajan piirustusluonnoksia ja hankkeen käynnistämistä, mutta kokouksen enemmistö hylkäsi rakentamishankkeen. Aika ei ollut vielä kypsä seuran yhteiselle nykyvajalle.

Alkaneen vuosituhaten aikana riistapeltojen teko elpyi uudelleen. Kuukkaalla Kotisuolla oli yksi riistapello ja myöhemmin Luimingassa ja Polviahossa riistapelto. Riistapeltojen lisäksi tehtiin pusikoiden raivauksia uuden kasvun elvyttämiseksi riistan ruuaksi. Riistaruoointaan on luettava myös nuolukivien toimittaminen hirvialueille, mikä on jo kymmeniä vuosia jatkunut perinne. Kuukkaan seuran alueella on lukuisia nuolukivitolppia, joihin toimitetaan uudet nuolukivet vuosittain. Nuolukivitolpat on pyritty sijoittamaan paikkoihin, joissa ne eivät edistä metsätuhoja.

Kuva: Kuukkaanseudun erässä toimitetaan kymmeniä kiloja nuolukiviä hirvimaille vuodessa. Pentti Kuha Hyöteikön reunassa toukuussa 2008.

Kuvat: Riistapelto Polviahossa 2011, Pasi Sääskilahti ja Markku Koivukangas kyntö- ja kylvömiehinä.

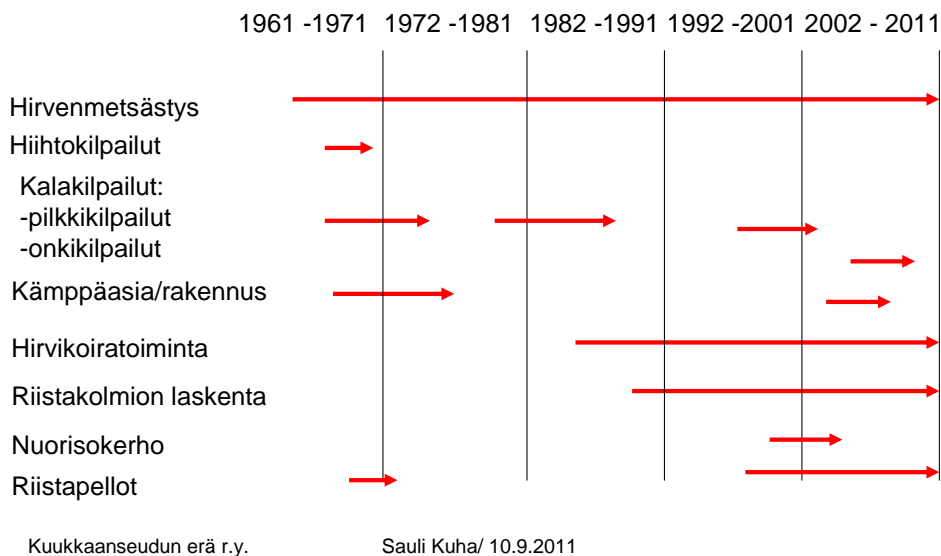
Pienpetopyyntiä harrastettiin edelleen ja seura maksoi tapporahaa. Samalla pienpetojen pyytäjät osallistuivat riistanhoitoyhdistyskohtaiseen pienpetohirvenluvan kilpailuun.

Vuosikymmenen puolivälissä ja sen lopulla seuran metsästysalueet supistui-
vat, kun seuran pitkäaikainen sihteeri Mikko Sarajärvi irtisanoi omat metsäs-
tysvuokrasopimuksensa ja vei maansa pois metsästysalueista. Samaan ai-
kaan myös muita maanomistajia sanoi irti vuokrasopimuksensa. Erityisesti
hirvenmetsästys vaikeutui Isolla Kuukkaalla ja Paljakka – Petäjäsuo alueella
sekä jossain määrin Luiminkajokivarressa Polviahossa.

Prosessin seurauksena seuran maanvuokrausmenettelyjä tarkennettiin, sopi-
mukset päivitettiin ja tehtiin asianmukaiset karttaliitteet kustakin alueesta.
Toiminnasta vastaavaksi tuli Heikki Petäjäjärvi, jonka ansiosta maanvuokraus-
toiminta sai uutta ryhtiä ja selkeyttä.

Vuodesta 2008 lukien seuran puheenjohtajana on ollut Tero Kokko sekä sih-
teeri-rahastonhoitajana Vesa Sarajärvi Jukka Puomisen jälkeen vuodesta
2004 lukien

Kuukkaanseudun erän viisi vuosikymmentä

Lopuksi

Edellä olen kuvannut eräitä keskeisiä asioita Kuukkaanseudun erän viidestä vuosikymmenestä. Vuosikymmenien aikana on tapahtunut ,myös asioita, joita tähän ei ole voitu ottaa, mutta pöytäkirjat ovat jokaisen luettavissa seuran arkistossa, joka on sihteerin hallussa.

Pöytäkirjoja lukiessa merkille pantavaa on ollut kulloinkin seuran johdossa olleiden henkilöiden hyvä sitoutuminen seuran toiminnan kehittämiseen. Joskus on ollut vähän hiljaisempaa, mutta samalla vakiintunutta aikaa, toisinaan on menty ryntäämällä eteenpäin. Joka vuodesta 1967 lukien on pidetty vähintään kesä- ja talvikokous sekä jaostojen kokouksia.

Seuran suhtautuminen vieraslupiin on ollut pääosin sallivaa, vieraslupien myyntiä on rajoitettu lähinnä silloin, kun riistakannassa on tapahtunut vähenemistä. Vieraslupia on myyty koko seuran toiminnan ajan.

Nykyisin puhutaan paljon eri metsästysseurojen ”ukkoutumisesta”, kun seurat eivät ota uusia jäseniä. Kuukkaanseudun erä on kasvanut sekä sisältäpäin että myös uusia jäseniä on otettu alueen ulkopuolelta. Viiden vuosikymmenen aikana jäseneksi ottamisen periaatteet ovat hieman vaihdelleet, mutta pääsääntöisesti seuran jäseneksi on päässyt, jos on asunut seuran alueella tai on ollut maanomistukseen perustuvaa tai muuta vahvaa kytkentää alueelle tai metsästysseuraan. Seuran jäsenkunnan uudistuminen on seuran elinehto ja jatkuvuuden turva.

Tämän historiikin kirjoittamisen aikaan metsästyksen liittyvä teknologia on kehittynyt aino harppauksen 1960 -luvusta. ICT -teknologia ja paikkatiedon hyödyntäminen ovat tuoneet uuden ulottuvuuden ja turvallisuutta jahtiin. Metsäautotieverkosto on kattava ja kairat ovat kaventuneet muutamaan kilometriin. Elinkeinosta on siirrytty harrastukseen, johon ollaan valmiita investoimaan. Teknologian kehittyminen saattaa himmentää perinteisen eränkävyn muotoja ja rapisuttaa erätaitoja.

Kuva: Vanha pajukko nurin ja uutta kasvamaan riistalle ruuaksi, talkoissa Polviahossa toukokuussa 2009.

Kaikki ei kuitenkaan ole muuttunut, metsästysedellytysten luomiseen tarvitaan edelleen talkootyötä ja metsästysseuratoimintaa. Seuroihin tulee edelleen ottaa uusia jäseniä ja innostaa heitä ottamaan vastuuta vuorollaan, kun vanhempi sukupolvi väistyy.

Kuva: Kaksi sukupolvea jahtitauolla. Markku ja Ville Koivukangas sekä Jarmo Petäjäjärvi

Kuukkaanseudun erällä on takanaan kunniakas menneisyys ja edessä loistavat mahdollisuudet säilyä alueen keskeisenä harrastusseurana. Tulevaisuuden haasteena on jäsenkunnan aktivointi ja jatkuva erityisesti nuorten jäsenten ottaminen seuraan. Toinen iso haaste tulevana vuosikymmeninä on metsästysalueiden hankinta ja ylläpito. Metsästyskulttuurin ja tapojen on oltava jatkuvasti sopusoinnissa metsänomistajien intressien kanssa.

Kuva: Erätulet, metsämiehen keidas. Isokumpu 2007.